

KUOPIO

Vuoden 2026 ensimmäinen osavuosisikatsaus

**Hyvinvoinnin edistämisen lautakunnan
alainen toiminta**

Sisällysluettelo

Hyvinvoinnin edistämisen lautakunnan alainen toiminta	3
Olennaiset tapahtumat toiminnassa	3
Riskit talouden toteutumiselle.....	3
Riskit strategisten tavoitteiden toteutumiselle	4
Tuloslaskelma	5
Tunnusluvut	6

Hyvinvoinnin edistämisen lautakunnan alainen toiminta

Sivistysjohtaja Mikko Ripatin katsaus ajalta 1.1.-31.3.2026

Olennaiset tapahtumat toiminnassa

Kirjastopalveluiden asiakas- ja lainamäärät ovat edelleen hyvällä tasolla. Kirjastojärjestelmän kilpailutus on käynnissä Sansian, tietohallinnon ja kirjaston yhteistyönä. Kirjaston kokoelmaohjelma on päivitetty huomioiden toimintaan vaikuttavat Varastokirjaston uudet maksukäytännöt. LVV on myöntänyt kirjastopalveluille vuosille 2026-2027 kolme erillistä hankeavustusta, yhteensä 68 500 €. Näiden avulla on käynnistetty/käynnistetään hankkeet vankien lukemisen edistämiseksi Kuopion vankilassa, aikuisten lukutaitotyön kehittämiseksi sekä kirjaston ja perusopetuksen välisen yhteistyön uudistamiseksi (kirjastopolku 2.0). Kuopion kaupungin strategian jalkautus kirjastolle on aloitettu ja se linjaa toimintaa.

Museopalveluissa näyttely- ja tapahtumatuotannoissa on onnistuttu, ja asiakasmäärät ovat olleet korkealla kansallisella tasolla. Valtionosuusrahoitetut alueelliset vastuumuseopalvelut on kyetty hoitamaan sitoumusten mukaisesti. Taidemuseon perusnäyttely- ja palvelukonseptiuudistus on valmis. Korttelimuseon palvelukonseptin kehittämistä jatketaan hankesuunnittelun myötä; myös kulttuurihistoriallisen ja luonnontieteellisen museon yhteisen kokoelmatilaratkaisun hankesuunnitelma on työn alla. Palkkatukityöllistäminen on vähentänyt museopalveluiden yleisötyön resursseja vuositasolla n. 4 htv. Tällä on voimistuvia vaikutuksia museoiden aukioloihin, valvonta- ja opastusresursseihin sekä tulotavoitteiden saavuttamiseen.

Liikuntapaikkapalveluiden asiakasmäärät ovat olleet edelleenkin hyvällä tasolla. Palveluissa ei kokonaisuutena ole havaittu merkittävää kasvua, mutta kuntosalien asiakasmäärissä on nähtävissä pientä nousua. Lisäksi opiskelijoiden kohderyhmän asiakasmäärät ovat kasvaneet merkittävästi.

Kuopion hyvinvointisuunnitelma 2026-2030 on laadittu ja hyväksytty hyvinvoinnin edistämisen lautakunnassa 25.3.2026. Meidän Kuopio -osallisuusmalli on hyväksytty ja sen toimeenpano on käynnistetty Yhteisöpalveluiden osalta. Osallisuusryhmän poikkihallinnolliset jäsenet on nimetty johtoryhmissä. Kaksi uutta pitäjäraatia on käynnistetty, jäsenet on nimetty ja koulutettu. Uusi Meidän Kuopio - yhteisöllisen toiminnan tuki on otettu käyttöön vahvistamaan osallisuutta ja yhteisöllisyyttä. Yleisavustukset vuodelle 2026 on päätetty. Kansalaistoiminnan palveluiden yksikön nimi vaihtui yhteisöpalveluiden yksiköksi ja kansalaistoiminnan palveluiden päällikön nimike yhteisöpalveluiden päälliköksi.

Kaupunginteatterissa tammikuun lopulla ensi-iltansa saanut Metsolat -näytelmä on kevään ajan miltei loppuunmyyty. Täydellinen resepti -musikaalin esityskausi päättyi maaliskuun alussa.

Musiikkikeskuksen uusi johtaja Anu Lampela aloitti tehtävässään tammikuun lopussa. Lampelan johdolla on käynnistetty musiikkikeskuksen strategiatyö, talousarvioprosessin ja talouden seurannan kehittäminen sekä organisaation päivittäminen joidenkin tehtävien ja tiimien osalta. Uudeksi ylikapellimestariksi on valittu Risto Joost (syksystä 2027 lukien 2+1 vuotta).

Työ ja mielen hyvinvointi - Mieliteko 2.0 -ryhmähankkeen Kuopion kaupungin toteuttamassa osahankkeessa on 31.3.2026 mennessä aloittanut 786 työssäkäyvää henkilöä. Valmennuskokonaisuuden on suorittanut 690 henkilöä. Kokonaistavoite on 576 osallistujaa 31.8.2026 mennessä. Osallistuvia yrityksiä on mukana tällä hetkellä 107 (mikro 60, pieni 19, keskisuuri 15, suuri 13). Kokonaistavoite on 94 yritystä tai organisaatiota niin ikään 31.8.2026 mennessä.

Mielitekomedia.fi-sivustolle on tuotettu seurantajaksolla 15 toimitettua artikkelia. Somepäivitysten julkaisumäärät ovat olleet seuraavat: Facebook 27 kpl, LinkedIn 24 kpl, Instagram 22 kpl. Sosiaalisen median seuraajamäärät: Facebook 1853 (kasvua seurantakauden aikana 0,6 %), LinkedIn 1401 (1,6 %) ja Instagram 519 (7,9 %). Hanke etenee hankesuunnitelman mukaisesti.

Riskit talouden toteutumiselle

Tulotavoitteiden saavuttaminen on haasteellista liikuntapaikkapalveluissa, kaupunginteatterissa sekä musiikkikeskuksessa ja kaupunginorkesterissa, samoin kuin edellisenä vuonna.

Kaupunginteatterin kevätkausi näyttää kuitenkin onnistuvan taloudellisesti hyvin. Verrattuna edellisen vuoden vastaavaan ajanjaksoon teatterin omien tuotantojen katsojamäärä on kasvanut noin 4 000 henkilöllä ja pääsylipputulot noin 100 000 eurolla. Esitystoiminnan turvaamiseksi on luotu varahenkilöjärjestelmä, joka on todettu toimivaksi.

Tapahtumien osalta toimintaympäristössä on edelleen nähtävissä taantumaa. Tapahtumien lisäksi myös Tahko Span ja Kultsi-rannekkeen tulojen ennustetaan jäävän talousarviosta. Kultsi-rannekkeen tuotevalikoimaa kehitetään. Lisäksi tapahtumamyyntiprosessia kehitetään yhteistyössä elinvoimapalveluiden tapahtumatiimin kanssa, jotta tapahtumien myyntiä ja palveluiden tuotteistusta voidaan tehostaa.

Tulojen vahvistamiseksi liikuntapaikkapalveluissa kehitetään kohdennettua myyntiä ja markkinointia erityisesti opiskelijoiden sekä lasten ja nuorten asiakasryhmissä.

Tulokertymiin liittyvien haasteiden myötä menojen hallintaan kiinnitetään erityistä huomiota ja menoja karsitaan mahdollisuuksien mukaan, jotta talousarvio ei ylittyisi.

Musiikkikeskuksen ja kaupunginorkesterin menomäärärahat ovat kuitenkin talousarviossa tiukat. Kaupunginteatterilla, musiikkikeskuksella ja kaupunginorkesterilla mahdollisuudet tehdä korjaavia toimenpiteitä kesken kauden ovat rajalliset, sillä tuotannot etenevät suunnitellusti ja sopimukset on tehty. Talouden toteutumista seurataan säännöllisesti seuraamalla lippituloja, vuokratuloja ja menoja sekä huomioimalla kausivaihtelut ja sesonkiajat.

Polttoaineiden hintakehitys vaikuttaa kirjastoautotoiminnan kustannuksiin. Polttoainekustannuksia seurataan aktiivisesti, ja tarvittaessa muita menoja sopeutetaan, jotta kirjastopalveluiden talousarvio toteutuisi ennustetusti.

Riskit strategisten tavoitteiden toteutumiseksi

Strategiset tavoitteet ovat pääsääntöisesti toteutumassa suunnitellusti.

Kirjastojen palvelupisteet ja verkkokirjasto joudutaan sulkemaan kirjastojärjestelmän vaihdon myötä noin kahden viikon ajaksi vuoden 2026 loppupuolella. Kirjastopalveluiden sulkeminen vähentää käyntejä, lainoja, tapahtumien määrää yms. Tämä on huomioitu mittareiden tavoitteita asettaessa. Kirjastojen sulun vaikutuksia asiakkaille pyritään vähentämään mm. pitkien laina-aikojen avulla ja mainostamalla e-kirjastoa, joka on käytettävissä myös sulun aikana.

Musiikkikeskuksen ja kaupunginorkesterin taloudellinen liikkumavara on kapea, mikä hankaloittaa pitkäjänteistä ohjelmistosuunnittelua ja laajempia kokonaisuuksia.

Tuloslaskelma

Hyvinvoinnin edistämisen lautakunnan alainen toiminta

Liikunta, kulttuuri ja yhteisöpalvelut (1 000 €)	Toteuma 1-3 2026	Toteuma 1-3 2025	Erotus	%	TA 2026	Ennuste	Muutos €	%
Myyntituotot	158	223	-65	-29 %	1 100	1 100		
Maksutuotot	1 826	1 794	33	2 %	6 691	6 391	-300	-4 %
Tuet ja avustukset	178	148	31	21 %	659	659		
Vuokratuotot	758	671	87	13 %	3 004	2 904	-100	-3 %
Muut toimintatuotot	123	609	-487	-80 %	491	491		
TOIMINTATUOTOT YHT	3 043	3 445	-402	-12 %	11 945	11 545	-400	-3 %
Henkilöstökulut yht.	-4 947	-4 367	-580	13 %	-19 157	-19 157		
Palvelujen ostot yht.	-1 871	-1 838	-32	2 %	-6 858	-6 758	100	-1 %
Tarvikkeet	-582	-653	71	-11 %	-2 166	-2 166		
Avustukset	-1 927	-1 657	-270	16 %	-3 704	-3 704		
Vuokrat	-7 039	-6 966	-73	1 %	-28 339	-28 339		
Muut toimintakulut	-36	-70	34	-48 %	-147	-147		
TOIMINTAKULUT YHT	-16 402	-15 551	-851	5 %	-60 371	-60 271	100	0 %
TOIMINTAKATE	-13 359	-12 107	-1 253	10 %	-48 426	-48 725	-300	1 %

Tahko Span, tapahtumien sekä Kultsi-rannekkeen tulojen ennustetaan jäävän talousarviosta noin 0,4 miljoonaa euroa. Liikuntapaikkapalvelujen menojen ennustetaan jäävän talousarviosta noin 0,1 miljoonaa euroa.

Vuoden 2026 ensimmäisen kvartaalin toimintatuotot ovat noin 0,4 miljoonaa euroa pienemmät kuin viime vuonna vastaavaan ajankohtaan. Ero selittyy vuoden 2025 toteumaan sisältyneillä perintövarojen tuloutuksilla. Muutoin toimintatuottojen toteuma 1-3 2026 on samalla tasolla kuin viime vuonna. Vuoden 2026 henkilöstökulut eivät ole täysin verrannollisia edelliseen vuoteen, koska vuoden 2026 toteuma sisältää kuukausittaisia lomapalkkavelan jaksotuksia noin 0,5 miljoonaa euroa.

Kansalaisopisto siirtyi vuoden 2026 alusta alkaen sivistyslautakunnan alaisuuteen. Kansalaisopiston toimintatuotot ja -kulut on poistettu vuoden 2025 toteumista, jotta toteumat ovat vertailukelpoisemmat keskenään.

Tunnusluvut

Vaikuttavuusmittarit

Mittari	TP 2024	TP 2025	Tavoite 2026	31.3.2026
Kirjastopalvelujen lainat/asukasmäärä (kpl) ★	18,1	19,1	17,9	4,9
Alle 20-vuotiaiden asiakaskäyntien määrä Kuntolaakson uimahallipalveluissa (kpl) ★	145 388	143 345	145 000	39 567

Suorituskykymittarit

Mittari	TP 2024	TP 2025	Tavoite 2026	31.3.2026
Teatterin ison salin täyttöaste (%) ★	63,5	69,7	85	61

Lautakuntaan nähden sitovat mittarit

Kirjastopalvelut

Mittari	TP 2024	TP 2025	Tavoite 2026	31.3.2026
Fyysiset kirjastokäynnit (kpl)	1 366 091	1 235 896	1 200 000	303 864
Verkkoasiointikäynnit verkkokirjastossa (kpl)	1 559 573	1 605 555	1 400 000	411 191
Lainojen kokonaismäärä (kpl)	2 334 995	2 505 889	2 300 000	653 099
Nettokustannukset/laina (€)	2,9	2,7	3,0	2,6
Kirjaston aukiolotunnit	49 629	49 267	47 000	12 193
Tapahtumien ja koulutusten määrä			1 500	543
Nettokustannus/asukas (€)			52,2	13,14

Museopalvelut

Mittari	TP 2024	TP 2025	Tavoite 2026	31.3.2026
Näyttelykäynnit museokohteissa (kpl)	124 451	126 427	143 000	34 304
Museokohteiden aukiolotunnit	5 995	6 029	5 510	1 277,75
Järjestetty kokoelma-aineisto (kpl)	2 070 080	2 146 202	2 161 730	2 148 150
Alueellisen vastuumuseon (Kulttuurihistoriallinen museo) viranomaislausuntomäärät (kpl)			600	96
Nettokustannus/kävijä (€)			42,72	44,13
Nettokustannus €/asukas (€)	48,34	46,29	47,86	11,91

Liikuntapaikkapalvelut

Mittari	TP 2024	TP 2025	Tavoite 2026	31.3.2026
Liikuntapaikkojen käyntikerrat (kpl)	1 839 187	1 962 080	1 900 000	608 893
Nettokustannus/asukas (€)			147	39,09

Yhteisöpalvelut

Mittari	TP 2024	TP 2025	Tavoite 2026	31.3.2026
Kino Kuvakukon ja Nilsiäen Mantun kävijöiden lukumäärä (kpl)	25 063	27 236	25 000	8 242
Tapahtumat (kpl, yli 50 hlöä)	50	130	50	24
Tapahtumien osallistujat (hlö)	52 771	34 092	80 000	2 052
Avustukset €/asukas (€)	31,47	28,35	28,82	15,10
Asukastoimintaan osallistuvien määrä (hlö)	42 405	43 292	50 000	12 837
Asukastoimintaa järjestävien kumppaneiden määrä (kpl)	83	140	150	
Nettokustannus/asukas (€)			49,31	19,61

Kaupunginteatteri

Mittari	TP 2024	TP 2025	Tavoite 2026	31.3.2026
Teatteritalon kaikki kävijät (kpl)	94 295	88 734	100 000	28 404
Omien tuotantojen katsojat			50 000	18 663
Omien tuotantojen esitysten määrä (kpl)	292	272	250	148
Muiden tapahtumien määrä (kpl)			250	45
Nettokustannus/teatteriesitysten (omat ja vierailut) katsoja (€)	57,48	62,10	69,82	53,29
Nettokustannus/asukas (€)			41,02	9,47

Musiikkikeskus

Mittari	TP 2024	TP 2025	Tavoite 2026	31.3.2026
Muiden tapahtumien kuin orkesterin konserttien kävijät (kpl)			60 000	19 847
Muiden tapahtumien kuin orkesterin konserttien määrä (kpl)			120	88
Musiikkikeskuksen nettokustannukset / muut kuin orkesterin konserttien kävijät (€)			10,80	8,50
Musiikkikeskuksen nettokustannukset / asukas (€)			5,07	1,32

Kaupunginorkesteri

Mittari	TP 2024	TP 2025	Tavoite 2026	31.3.2026
Salien omien konserttien täyttöaste (%)			80	59
Omien konserttien määrä (kpl)	205	240	240	50
Omien konserttien kuulijat (kpl)	41 618	46 963	50 000	7 600
Orkesterin nettokustannukset / omien konserttien kuulijat (€)			87,28	138,92
Orkesterin nettokustannukset / asukas (€)			34,19	9,79